

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vuoden 2017 alussa voimaan tulevaa yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lakia. Ehdotetut muutokset koskevat pääasiassa yksityisiin turvallisuuspalveluihin liittyvien lupaprosessien sujuvoittamista. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi lähinnä teknisluonteisia muutoksia.

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että hyväksymisviranomaisena voisi hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta olla mikä tahansa poliisilaitos. Hyväksymisen voisi myös peruuttaa mikä tahansa poliisilaitos.

Myös vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen hakemista koskevia menettelysäännöksiä ehdotetaan muutettaviksi. Hakemus jätettäisiin poliisilaitokselle mutta se voitaisiin panna vireille myös sähköisesti. Poliisilaitos voisi kuitenkin erityisestä syystä velvoittaa hakijan saapumaan poliisilaitokselle henkilökohtaisesti.

Lakiin ehdotetaan tehtäväksi selvyiden vuoksi myös muutos, jonka mukaan turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaisi lupaa edellyttävän toiminnan hoitamiseen paitsi kaikkialla maassa myös suomalaisella aluksella. Muut ehdotetut muutokset koskevat muun muassa vartijan tehtäviin tehtävää teknisluonteista lisäystä, tapahtumailmoituksia koskevan sääntelyn täsmentämistä sekä Poliisihallitukselle ehdotettavaa valtuutta määrätä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädettyä tarkemmin eräistä lakiin perustuvien koulutusten opetusaiheista, opetussisällöistä sekä tuntijakaumista. Myös lain siirtymäsäännöksiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä täsmennyksiä.

Ehdotetut muutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	6
3.1 Tavoitteet.....	6
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	7
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	7
4.1 Taloudelliset vaikutukset	7
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	8
4.3 Yhteiskunnalliset ja yrityksiin kohdistuvat vaikutukset	8
5 ASIAN VALMISTELU	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	10
1.1 Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista	10
2 VOIMAANTULO	16
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYKSEEN	16
LAKIEHDOTUS	17
Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	17
LIITE	27
RINNAKKAISTEKSTI.....	27
Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	27

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Nykyinen laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (282/2002) on tullut voimaan lokakuun alussa 2002. Laki järjestyksenvalvojista (533/1999) on puolestaan tullut voimaan syyskuun alussa 1999.

Hallituksen esitykseen (HE 22/2014 vp) perustuva uusi laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015) ja siihen liittyvät lait (1086—1100) tulevat voimaan vuoden 2017 alussa. Uudella lailla kumotaan nykyinen yksityisistä turvallisuuspalveluista annettu laki. Lisäksi kumotaan laki järjestyksenvalvojista. Samassa yhteydessä tulee voimaan muutoksia 14 muuhun lakiin. Jäljempänä "uudella lailla" tarkoitetaan vuoden 2017 alusta voimaantulevaa lakia yksityisistä turvallisuuspalveluista ja "nykyisellä lailla" siihen asti voimassaolevaa lakia yksityisistä turvallisuuspalveluista.

Uudella lailla yksityisiä turvallisuuspalveluita koskeva lainsäädäntö pyritään keskittämään yhteen lakiin. Laki käsittää vartioimisliike-, järjestyksenvalvoja- ja turvasuojaustoimintaa koskevat säännökset. Lakiin sisältyvän siirtymäajan jälkeen järjestyksenvalvojatoiminnasta tulee elinkeinotoimintana luvanvaraista eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Myös turvasuojaustoiminta tulee erältä osin elinkeinona luvanvaraiseksi siirtymäajan jälkeen. Vartioimisliiketoiminta säilyy luvanvaraisena elinkeinona. Kaikkia mainittuja luvanvaraisia elinkeinoja tulee koskemaan yksi yhteinen turvallisuusalan elinkeinolupa. Sitä koskevat säännökset vastaavat pääosin nykyistä vartioimisliikelupaa koskevia säännöksiä. Uuden lain myötä tulee voimaan myös eräitä muita vartioimisliike-, järjestyksenvalvoja- ja turvasuojaustoimintaa koskevia muutoksia.

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettua lakia muutetaan samassa yhteydessä siten, että poliisilaitokset voivat antaa toimeksiannon laissa tarkoitettujen vartijan tehtävien suorittamisesta turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalle laissa mainituin edellytyksin. Vartijan tehtävissä voidaan käyttää erityiskoulutuksen saaneita, turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevia henkilöitä.

Uudessa laissa ei ole tehty muutoksia vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä ja hyväksymisen peruuttamista koskeviin menettelysäännöksiin. Kuitenkin näissä säännöksissä on jo ennen uuden lain voimaantuloa havaittu eräitä muutostarpeita. Nykyistä joustavammille lupaprosesseille on olemassa käytännön tarve sekä luvan hakijan että lupaviranomaisen näkökulmasta.

Lisäksi on tarpeen tehdä luonteeltaan eräitä muita muutoksia, joiden tarkoituksena on myös osaltaan selvittää lakitekstiä mahdollisten tulkintavaikkeuksien välttämiseksi.

2 Nykytilan arviointi

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hakijan hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos, joka myös tarvittaessa peruuttaa hyväksymisen. Hyväksymishakemus voidaan toimittaa muullekin kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle, mikä lisää menettelyn joustavuut-

HE 42/2016 vp

ta. Muu kuin kotikunnan poliisilaitos ei voi kuitenkaan suorittaa varsinaista hyväksymistä. Hyväksymishakemus on jätettävä poliisilaitokselle henkilökohtaisesti.

Nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain perusteluissa (HE 69/2001) hakijan kotikunnan poliisilaitoksen roolia hyväksyvänä viranomaisena on perusteltu muun muassa sillä, että tällä poliisilaitoksella on käytössään usein paikallista ja pienillä paikkakunnilla myös henkilökohtaiseen tuntemukseen perustuvaa tietoa hakijan elämäntavoista. Nykyisen lain voimaantulon jälkeen poliisilaitosten määrä on kuitenkin poliisin hallintorakennemuutosten myötä vähentynyt 90 laitoksesta 11 laitokseen. Tällä hetkellä poliisilaitokset ovat niin suuria, ettei niillä käytännössä enää ole hakijan henkilökohtaiseen tuntemukseen perustuvaa tietoa hakijasta.

Kotikuntasidonnaisuudesta seuraa myös se, että hyväksymishakemusten käsittelyajat eri poliisilaitoksilla vaihtelevat. Lupahallinnon kuormitus poliisilaitoksissa ei ole tasaisesti jakautunut. Tämä on johtanut siihen, että hakija saattaa joutua odottamaan viranomaisen päätöstä joissakin poliisilaitoksissa kauemmin kuin muissa poliisilaitoksissa. Epätasainen kuormitus on omiaan vaikeuttamaan myös poliisilaitosten lupahallinnon toimintaa ja sen suunnittelua. Ongelmalliseksi on osoittautunut myös oikean hyväksymisviranomaisen määrittely tilanteessa, jossa hakijalla ei ole kotikuntaa Suomessa.

Yksityisen turvallisuusalan tehtäviin liittyvien hyväksymishakemusten vuosittainen määrä on viime vuosina vaihdellut noin 15 000 - 16 000 hakemuksen välillä. Määrät käsittävät sekä ensimmäistä kertaa tehtävät hyväksymishakemukset että hyväksymisen uusimista koskevat hakemukset. Käytännössä noin kaksi kolmasosaa hakemuksista koskee järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä. Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevat hakemukset ovat vuonna 2013 jakautuneet eri poliisilaitosten välillä seuraavasti:

	Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen	Vartijaksi hyväksyminen	Turvasuojaajaksi hyväksyminen	Yhteensä
Helsinki	800	774	255	1829
Länsi-Uusimaa	613	346	162	1121
Itä-Uusimaa	731	528	221	1480
Lounais-Suomi	1357	485	192	2034
Häme	785	262	104	1151
Kaakkois-Suomi	587	230	78	895
Pohjanmaa	968	226	192	1386
Sisä-Suomi	1764	412	222	2398
Itä-Suomi	1296	226	215	1737
Oulu	888	296	211	1395
Lappi	422	105	49	576
Yhteensä	10 211	3 890	1 901	16 002

HE 42/2016 vp

Vuonna 2014 vastaavat määrät olivat seuraavat:

	Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen	Vartijaksi hyväksyminen	Turvasuojaajaksi hyväksyminen	Yhteensä
Helsinki	907	614	153	1674
Länsi-Uusimaa	597	263	116	976
Itä-Uusimaa	775	455	159	1389
Lounais-Suomi	1443	372	187	2002
Häme	787	218	88	1093
Kaakkois-Suomi	629	266	47	942
Pohjanmaa	915	207	71	1193
Sisä-Suomi	1618	426	201	2245
Itä-Suomi	1248	238	233	1719
Oulu	897	300	154	1351
Lappi	402	84	29	515
Yhteensä	10 218	3 443	1 438	15 099

Myös hakemusten käsittelyajat vaihtelevat poliisilaitoksittain. Lyhimmillään käsittely on saatanut kestää vain päivän mutta pisimmillään noin kolme viikkoa. Hakemusten keskimääräiset käsittelyajat vaihtelivat heinäkuussa 2015 tehdyn selvityksen mukaan eri poliisilaitoksissa seuraavasti:

	Vartija	Järjestyksenvalvoja	Turvasuojaaja
Helsinki	1 - 2 päivää	1 - 2 päivää	1 - 2 päivää
Länsi-Uusimaa	1 - 3 päivää	1 - 3 päivää	1 - 3 päivää
Itä-Uusimaa	1 - 3 päivää	1 - 3 päivää	1 - 3 päivää
Lounais-Suomi	3 - 5 päivää	3 - 5 päivää	3 - 5 päivää
Häme	1 - 2 viikkoa	1 - 2 viikkoa	1 - 2 viikkoa
Kaakkois-Suomi	2 - 5 päivää	2 - 5 päivää	2 - 5 päivää
Sisä-Suomi	1 päivä	2 päivää	3 päivää
Itä-Suomi	5 - 8 päivää	5 - 8 päivää	5 - 8 päivää
Pohjanmaa	5 - 7 päivää	5 - 7 päivää	5 - 7 päivää
Oulu	2 - 4 päivää	2 - 4 päivää	2 - 4 päivää
Lappi	7 päivää	7 päivää	7 päivää

Keskimääräisten käsittelyaikojen puitteissa poliisilaitokset pystyvät ratkaisemaan hakemusasi-an niissä tapauksissa, joissa hakemus on virheetön ja käsittää kaikki tarvittavat liitteet. Jos hakijalta joudutaan pyytämään hakemuksen täydentämistä tai muuta selvitystä, hakemuksen käsittelyaika luonnollisesti pitenee. Tällöin käsittelyaikaan vaikuttaa myös se, missä ajassa hakija toimittaa pyydetyn täydennyksen tai lisäselvityksen. Keskimääräistä käsittelyaikaa pitempään käsitellään myös kielteiseen päätökseen johtavia hakemuksia, joihin liittyy esimerkiksi hallintolain (434/2003) mukainen kuulemisvelvoite.

Saadun selvityksen mukaan esimerkiksi Helsingin poliisilaitoksella vartijaksi ja järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskevista hakemuksista noin 60 % on virheetömiä ja käsitellään 1 - 2 päivän kuluessa. Erityistä selvittelyä vaativien hakemusten käsittelyaika on arvion mukaan keskimäärin noin 2 - 4 viikkoa. Erityistä selvittelyä vaativista hakemuksista noin puolet pystytään käsittelemään viikon kuluessa hakemuksen vireille tulosta ja noin puolet hakemuksista edellyttää useiden viikkojen käsittelyaikaa. Turvasuojaajaksi hyväksyntää koskevista hakemuksista puolestaan noin 20 % on virheetömiä ja käsitellään 1 - 2 päivän kuluessa. Samoin noin 20 % hakemuksista käsitellään viikon kuluessa ja noin puolet edellyttää useiden viikkojen käsittelyaikaa.

Yksityisen turvallisuusalan lupa-asioiden osuus kaikista poliisilaitosten hoidettavana olevista lupa-asioista on suhteellisen pieni. Toisaalta turvallisuusalan lupa-asioiden käsittelyyn kohdistuu poliisilaitoksissa kuitenkin vuosittain noin 15 henkilötyövuoden työpanos.

Lupaprosessi on hakijan kannalta huomattavasti edellä mainittuja käsittelyaikoja pidempi. Hakemus edellyttää hakijan henkilökohtaista käyntiä poliisilaitoksella. Jonotusaika henkilökohtaiselle asiointille saattaa joissakin tapauksissa olla jopa useita viikkoja.

Hakemuksen henkilökohtaisen jättämisen vaatimusta on nykyisen lain perusteluissa (HE 69/2001) perusteltu muun muassa sillä, että se on tärkeää hakijan henkilökohtaisten ominaisuuksien arvioimiseksi. Hakijan henkilökohtaista käyntiä vaatisi perustelujen mukaan myös vartijakorttiin mahdollisesti kiinnitettävän valokuvan ja henkilön vastaavuuden tarkistaminen. Sähköisen tunnistamisen kehittymisen myötä nykyisen lain perustelujen voidaan ainakin osittain katsoa menettäneen merkityksensä. Käytännössä myös hakijan henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointi on perustunut pitkälti esimerkiksi päihtymyksen vuoksi tapahtuneita säilöönottoja koskeviin tietoihin eikä hakijan henkilökohtaiseen käyntiin poliisilaitoksella. Hakemuksen vastaanottavan virkailijan on useimmissa tapauksissa hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta tehdä sellaisia päätelmiä hakijan henkilökohtaisista ominaisuuksista, että ne voisivat johtaa henkilökohtaisten ominaisuuksien tarkempaan selvittämiseen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteena on yksinkertaistaa, joustavoittaa ja selkeyttää vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymiseen liittyviä säännöksiä. Lupaprosessien sujuvoittaminen kuuluu pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaan kirjattuihin hallituskauden tavoitteisiin. Lisäksi hallituksen esityksellä täydennetään ja täsmennetään muutoinkin vuoden 2017 alusta voimaantulevaa lakia yksityisistä turvallisuuspalveluista.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymiseen liittyviä lupamenettelyjä ehdotetaan kevennettäväksi. Hyväksyvänä viranomaisena voisi toimia mikä tahansa poliisilaitos hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta. Vastaavasti hyväksymisen voisi peruuttaa mikä tahansa poliisilaitos.

Myös luvan hakemiseen liittyvää menettelyä esitetään kevennettäväksi. Hakemus voitaisiin panna vireille myös sähköisesti eikä henkilökohtaista käyntiä poliisilaitoksella normaalisti edellytettäisi. Erityisestä syystä hakija voitaisiin kuitenkin velvoittaa käymään poliisilaitoksella henkilökohtaisesti.

Vartijan tehtäviä ja toimialueita koskevaa sääntelyä esitetään selkeyden vuoksi täsmennettäväksi. Vartija voisi hoitaa tehtävänsä vartioimisalueen ulkopuolella myös silloin, kun kyse olisi vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukevasta tai siihen muutoin liittyvästä vartioimistehtävästä.

Vartijan ja järjestyksenvalvojan tapahtumailmoituksia sekä järjestyksenvalvojen asettamista koskevaa sääntelyä ehdotetaan täsmennettäväksi. Vastaavan hoitajan rangaistusvastuuta lain säännösten vastaisesta voimankäyttövälineiden kantamisesta päättämisestä ehdotetaan hieman laajennettavaksi.

Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa lupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa. Selvyyden vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että lupa oikeuttaisi toiminnan harjoittamiseen myös suomalaisella aluksella.

Vartijaksi hyväksymistä koskevaa sääntelyä ehdotetaan vähäisessä määrin muutettavaksi. Vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voitaisiin hyväksyä vartijaksi uudelleen hänen hakiessaan hyväksymistä ennen aikaisemman hyväksymisen päättymistä. Tämä vastaisi järjestyksenvalvojan suhteen säädettyä menettelyä.

Lain asetuksenantovaltuuksia ehdotetaan täsmennettäväksi. Poliisihallitus valtuutettaisiin antaa laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädettyä tarkempia määräyksiä eräiden laissa säädettyjen koulutusten opetussuunnitelmista, opetussisällöistä ja tuntijakaumista. Lain siirtymäsäännöksiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä täsmennyksiä. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi eräitä lakitekniisiä muutoksia.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Poliisilaitokset käsittelevät vuosittain noin 15 000 yksityisen turvallisuusalan lupa-asiaa. Passihakemusten sähköisen käsittelymahdollisuuden myötä on pysytty toteamaan, että puhtaasti sähköisessä menettelyssä käsitellyn asian käsittely vie aikaa noin 15 minuuttia vähemmän kuin perinteisessä menettelyssä käsitelty asia. Jos puolet yksityisen turvallisuusalan lupasioista voitaisiin käsitellä pelkästään sähköisessä menettelyssä, säästettäisiin hieman yli yksi henkilötyövuosi. Lähes kaikkien asioiden käsittely sähköisessä menettelyssä johtaisi arvioiden mukaan noin kahden henkilötyövuoden säästöön poliisilaitosten lupahallintoresursseissa.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksellä olisi vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Kun mikä tahansa poliisilaitos voisi hyväksyä hakemuksen, hakemuksia voitaisiin tarvittaessa ohjata eri poliisilaitoksiin. Siten eri laitosten välinen kuormitus tasoittuisi ja lupahallinnon resursseja voitaisiin ohjata nykyistä joustavammin. Lupa-asioiden käsittelyä voitaisiin keskittää esimerkiksi sellaisilla paikkakunnilla sijaitseville poliisin lupapalvelutoimipaikoille, joissa asiamäärät muutoin ovat vähäisiä mutta joita olisi tarpeen pitää auki mahdollisimman kattavan palveluverkoston luomiseksi. Keskittäminen olisi myös omiaan nopeuttamaan asian käsittelyä, koska käsittelijät tuntisivat erityisesti turvallisuusalan lupaprosessin ja sitä koskevan lainsäädännön. Tämä olisi myös omiaan turvaamaan tasalaatuisia asioiden valmistelua ja päätöksentekoa sekä hakijoiden oikeusturvaa.

Sähköinen hakemusmenettely vähentäisi myös poliisilaitosten resurssitarvetta. Oletettavasti suurin osa hakemuksista käsiteltäisiin sähköisessä menettelyssä, mikä vähentäisi resurssien tarvetta kasvokkain tapahtuvassa asiakaspalvelussa.

4.3 Yhteiskunnalliset ja yrityksiin kohdistuvat vaikutukset

Esityksen yhteiskunnalliset ja yrityksiin kohdistuvat vaikutukset liittyisivät ennen kaikkea lupaprosessien sujuvoitumiseen. Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymiseen ei pääsääntöisesti liittyisi enää hakemuksen henkilökohtaisen jättämisen tarvetta, mikä helpottaisi asiointia. Lupaprosessiin kokonaisuutena kuluva aika lyhenisi merkittävästi ottaen huomioon, että henkilökohtaisen poliisilaitoksella käynnin jonotusaika voi olla jopa useita viikkoja. Tällä olisi merkitystä paitsi hakijan myös useissa tapauksissa yritystoiminnan kannalta. Monissa tapauksissa hakija voi aloittaa varsinaisen työnsä heti, kun poliisi on suorittanut hyväksymisen. Keskimääräisen hakemusten käsittelyajan lyhenemisen vuoksi hakijat pääsisivät aloittamaan työnsä aiempaa nopeammin.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa. Esityksestä on järjestetty lausuntokierros ja lausunnot pyydettiin yhteensä 25 taholta. Nämä tahot olivat liikenne- ja viestintäministeriö, oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, puolustusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi, Opetushallitus, Poliisihallitus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, eduskunnan oikeusasiamies, turvallisuusalan neuvottelukunta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Finanssialan keskusliitto ry, Finnsecurity ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry, Suomen Turva- ja turvallisuusalan ammattiliitto ry, Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry, Suomen Yksityisetsivä- ja Lakitoimistoliitto ry, Turva-alan yrittäjät ry sekä Turvallisuusalan ammattiliitto ry. Lausunnon antoi 14 tahoa.

Lausunnoissa yksityisen turvallisuusalan lupaprosessien uudistukseen suhtauduttiin pääasiassa myönteisesti. Eräissä lausunnoissa ehdotettiin kuitenkin muutoksia lupaprosesseja koskevien säännösten sanamuotoihin. Vartioimisaluetta koskevaa ehdotettua sääntelyä pidettiin eräissä lausunnoissa liian epätäsmällisenä ja eräissä muissa lausunnoissa liian rajoittavana. Poliisihallitukselle ehdotettua tehtävää laissa tarkoitettujen koulutusten opetusaiheiden, opetussisältöjen sekä tuntijakauman vahvistajana kritisoitiin eräissä lausunnoissa. Sitä pidettiin osin liian laa-

HE 42/2016 vp

jana ja toisaalta niin sanotun subdelegointikiellon vastaisena. Toisaalta eräissä lausunnoissa kyseenalaistettiin Poliisihallituksen rooli tässä tehtävässä. Muilta osin lausunnoissa esitettiin ennen kaikkea lakiteknisinä pidettäviä huomautuksia.

Lausuntokierroksen jälkeen lakiehdotukseen ehdotetaan tehtäväksi useita muutoksia. Vartijan tehtävää ja toimialuetta koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi lausuntokierroksella olleeseen lakiluonnokseen verrattuna siten, että vartija voisi suorittaa vartioimisalueen ulkopuolella paitsi vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukevaa myös siihen muutoin liittyvää vartioimistehtävää. Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevaa hakemusta ja päätöstä koskevaa sääntelyä ehdotetaan puolestaan muutettavaksi muun muassa siten, että hakemus toimitettaisiin poliisilaitokselle ja se voitaisiin panna vireille sähköisesti. Poliisihallituksen roolia laissa tarkoitettujen koulutusten opetusaiheiden, opetussisältöjen ja tuntijakauman suhteen ehdotetaan lausuntokierroksen jälkeen jonkin verran täsmennettäväksi ja supistettavaksi lausuntokierroksella olleeseen lakiluonnokseen verrattuna. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi eräitä muita, pääosin teknisinä pidettäviä muutoksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

4 §. *Vartijan tehtävät ja toimialue.* Pykälän 2 momentissa on säädetty niistä vartioimistehtävistä, joita vartija voi suorittaa myös muualla kuin vartioimisalueella. Momentin luetteloon ehdotetaan selvyuden vuoksi lisättäväksi myös vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukeva tai siihen liittyvä vartioimistehtävä. Esimerkkinä tällaisesta tehtävästä voidaan mainita turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa hälytyskeskuspäivystystä suorittavan vartijan tehtävä. Vartija ei tällöin olisi välttämättä vartioimisalueella mutta välittäisi esimerkiksi vartioimisalueella työskentelevälle vartijalle tiedon kohteen murtohälytyksestä. Tehtävän ei välttämättä tarvitsisi olla vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukeva vartioimistehtävä, mutta sillä olisi kuitenkin oltava liityntä vartioimisalueeseen. Tällaisesta tehtävästä voidaan esimerkkinä mainita kaukokäyttöisenä kameravalvontana suoritettava tehtävä. Olennaista joka tapauksessa olisi, että tehtävällä olisi laissa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta jokin liityntä vartioimisalueeseen. Toisaalta ei olisi myöskään tarpeellista rajoittaa lain säännöksillä sellaisia teknologisia vartioimisratkaisuja, jotka perustuvat muuhun kuin vartijan fyysiseen läsnäoloon vartioimisalueella.

8 §. *Tapahtumailmoitus.* Pykälän ensimmäistä momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vartijalla olisi oikeus laatia tapahtumailmoitus myös muista toimenpiteisiin johtavista tapahtumista kuin niistä, jotka liittyvät tapahtumailmoituksen laatimisvelvollisuuteen. Vartijalla olisi siten edelleen velvollisuus laatia tapahtumailmoitus kiinniottamiseen ja voimakeinojen käyttöön liittyvistä tapahtumista mutta oikeus laatia tapahtumailmoitus myös muista toimenpiteisiin johtaneista tapahtumista.

10 §. *Vartijaksi hyväksyminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta vartijaksi hyväksyisi poliisilaitos. Siten mikä tahansa poliisilaitos voisi toimia hyväksyvänä viranomaisena riippumatta hakijan kotikunnasta. Tällä voitaisiin tasata poliisin lupahallinnon resurssuja. Lupahakemuksia voitaisiin ohjata käsiteltäväksi sille poliisilaitokselle, jolla olisi siihen kullakin hetkellä riittävät resurssit. Tämä lyhentäisi ja tasaisi hakemusten käsittelyaikoja maan eri osissa. Ruuhkaisimpien poliisilaitosten alueella asuvien hakijoiden hyväksymishakemusten käsittely lyhenisi nykyiseen verrattuna. Sääntelyn joustavoittaminen tältä osin olisi siten sekä viranomaisten että hyväksymistä hakevien edun mukaista.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voitaisiin hyväksyä uudelleen vartijaksi hänen hakiesaan hyväksymistä ennen aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymistä. Siten hyväksymistä ei näissä tapauksissa voisi enää hakea kolmen kuukauden kuluessa aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymisestä. Ehdotettu säännös vastaisi tältä osin järjestyksenvalvojaa koskevaa 35 §:n 2 momentin vastaavaa sääntelyä.

11 §. *Vartijaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos voisi liittää vartijaksi hyväksymiseen pykälässä tarkoitettuja ehtoja. Poliisilaitos voisi myös muuttaa näitä ehtoja pykälässä säädettyjen edellytysten täytyessä vartijan kotikunnan poliisilaitoksen

sijasta. Käytännössä se poliisilaitos, joka hyväksyisi hakijan vartijaksi, myös liittäisi hyväksymiseen ehtoja. Sen sijaan näitä ehtoja voisi käytännössä muuttaa muukin kuin hyväksymisen suorittanut poliisilaitos.

12 §. Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyisi poliisilaitos. Perustelujen osalta viitataan 10 §:n perustelujen yhteydessä esitettyyn.

13 §. Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös. Pykälän 1 momentissa säädetään vartijaksi hyväksymistä koskevista menettelytavoista. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei vartijaksi hyväksymistä koskevaa hakemusta olisi välttämätöntä enää jättää kaikissa tapauksissa henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Vartijakorttia haettaisiin poliisilta ja hakemuksen voisi panna vireille sähköisesti. Vaatimus hakemuksen henkilökohtaisesta jättämisestä on perustunut pitkälti siihen, että poliisilaitoksen henkilöstö voisi hakemuksen vastaanottaessaan samalla arvioida tarvittaessa sitä, kuinka vartija täyttää laissa asetetun henkilökohtaisten ominaisuuksien sopivuutta koskevan vaatimuksen. Käytännössä tätä arviointia ei ole hakijan tapaamisen perusteella tehty, vaan arviointi on tältä osin perustunut poliisilla muutoin oleviin tietoihin. Tämän vuoksi hakemuksen henkilökohtaista jättämistä koskevasta vaatimuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Vaihtoehtoisena hakutapana se kuitenkin säilytettäisiin, koska kaikilla hakijoilla ei välttämättä olisi mahdollisuutta sähköiseen asiointiin.

Hakemus jätettäisiin sähköisesti käytännössä panemalla se vireille poliisin asiointipalvelussa kansalaisen asiointitilin avulla. Henkilökohtaisesti hakemus puolestaan voitaisiin jättää mille tahansa poliisilaitokselle.

Epäselvien tapausten varalta pykälään ehdotetaan kuitenkin säädettäväksi mahdollisuutta velvoittaa hakija saapumaan poliisilaitokselle henkilökohtaisesti, jos se olisi erityisestä syystä tarpeen. Hakijan henkilökohtaisten ominaisuuksien sopivuuden arvioiminen saattaisi joissakin tapauksissa edellyttää sitä, että poliisilaitoksen virkailija tapaa hakijan. Tällainen erityinen syy saattaisi olla käsillä myös esimerkiksi silloin, jos hakijan sähköisesti toimittaman valokuvan laatuun, aitouteen tai eheyteen liittyy erityinen selvitystarve.

14 §. Vartijakortti. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vartijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos antaisi vartijaksi hyväksytyille vartijakortin. Ehdotettu muutos liittyisi siihen, että hyväksymisviranomaisena olisi poliisilaitos hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta 10 §:ää koskevan ehdotetun muutoksen mukaisesti.

Pykälän 2 momentin ehdotetun muutoksen mukaan vartija voisi puolestaan hakea vartijakortin kaksoiskappaletta poliisilaitokselta kotikuntansa poliisilaitoksen sijasta. Käytännössä vartija voisi hakea kortin kaksoiskappaletta miltä tahansa poliisilaitokselta.

24 §. Luvanvaraisuus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siinä tarkoitettu luvanvaraisuuden osalta viitattaisiin lain 2 §:n 11 kohdassa määriteltyyn järjestyksenvalvontatehtävään järjestyksenvalvojatoiminnan sijasta. Kyse olisi teknisenä pidettävästä muutoksesta, jolla selvennettäisiin luvanvaraisen toiminnan alaa, johon sinänsä ei ehdoteta muutoksia.

26 §. Järjestyksenvalvojan asettaminen. Pykälän 4 momentista ehdotetaan selvyuden vuoksi poistettavaksi maininta järjestyksenvalvojasta, koska turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija

saisi muutoinkin teettää järjestyksenvalvontatehtäviä vain henkilöllä, jonka hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi on voimassa. Momentin asiasisältöä ei ehdoteta muutettavaksi.

28 §. Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisiin tai rajavartiolaitoksen avuksi. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan selvennettäväksi siten, että pykälässä tarkoitetuilla alueilla ja paikoissa saisi järjestyksenvalvontatehtäviä hoitaa ainoastaan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija. Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevan järjestyksenvalvojan olisi tällöin täytettävä pykälässä säädetyt edellytykset. Pykälän asiasisältöä ei sinänsä ehdoteta muutettavaksi.

33 §. Tapahtumailmoitus. Tapahtumailmoituksen laatimista koskevaan pykälän 1 momenttiin ehdotetaan vastaavaa lisäystä kuin vartijaa koskevaan vastaavaan sääntelyyn. Perustelujen osalta viitataan 8 §:n perustelujen yhteydessä esitettyyn.

35 §. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen. Pykälän 1 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että momentin 4 kohdassa tarkoitettujen järjestyksenvalvojan kertauskoulutuksen vaatimukset säädettäisiin sisäministeriön asetuksella eikä Poliisihallituksen vahvistamina. Poliisihallituksen tehtäväksi jäisi joka tapauksessa laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädettyä tarkempien määräysten antaminen koulutuksen opetusaiheista, opetussisällöistä ja tuntijakauksista vahvistaminen siten kuin 111 §:n 2 momenttiin ehdotetussa lisäyksessä ehdotetaan.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan puolestaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta järjestyksenvalvojaksi hyväksyisi poliisilaitos. Muutos vastaisi 10 §:n 2 momenttiin ja 12 §:n 3 momenttiin ehdotettuja muutoksia.

36 §. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen voisi ehtoja ja rajoituksia liittää poliisilaitos. Käytännössä kyse olisi hyväksymispäätöksen tehneestä poliisilaitoksesta. Ehtoja ja rajoituksia voisi puolestaan muuttaa mikä tahansa poliisilaitos.

38 §. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös. Pykälän 1 momentissa säädetään järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskevista menettelytavoista. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaavalla tavalla kuin vartijaksi hyväksymistä koskevaa hakemusta koskevaa 13 §:n 1 momenttia. Tältä osin viitataan 13 §:n 1 momentin perustelujen yhteydessä esitettyyn.

39 §. Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus. Pykälän 1 ja 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimivana viranomaisena olisi järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos. Muutosehdotus vastaisi tältä osin 14 §:ään ehdotettua muutosta ja sen perustelujen osalta viitataan 14 §:n muutosehdotuksen perustelujen yhteydessä esitettyyn.

55 §. Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen. Pykälään ei ehdoteta tehtäväksi asiallisia muutoksia. Kuitenkin pykälän momentin kirjoitusasua ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan teknisesti lain muiden hyväksymisen ehtoja ja rajoituksia sekä niiden muuttamista koskevien säännösten kirjoitusasua.

57 §. *Asekouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen.* Pykälään ei ehdoteta tehtäväksi asiallisia muutoksia. Kuitenkin pykälän momentin kirjoitusasua ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan teknisesti lain muiden hyväksymisen ehtoja ja rajoituksia sekä niiden muuttamista koskevien säännösten kirjoitusasua.

58 §. *Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen.* Pykälän 3 momentin mukaan järjestyksenvalvojakouluttaja voi hakea hyväksymisensä uusimista vielä kuuden kuukauden kuluttua hyväksymisen päättymisestä. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että järjestyksenvalvoja voisi hakea hyväksymisensä uusimista kuuden kuukauden kuluessa hyväksymisen päättymistä. Säännöksen kirjoitusasu saatettaisiin näin vastaamaan lain 54 §:n voimankäyttökouluttajaa ja 56 §:n aseouluttajaa koskevaa vastaavaa sääntelyä.

60 §. *Luvanvaraisuus.* Pykälään ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteinen muutos, jossa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) nimi kirjoitettaisiin oikeaan muotoon.

61 §. *Turvasuojaajaksi hyväksyminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että turvasuojaajaksi hyväksyisi hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos. Ehdotettu muutos vastaisi siten 10, 12 ja 35 §:ään ehdotettuja vastaavia muutoksia.

62 §. *Turvasuojaajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että hakijan kotikunnan poliisilaitoksen sijasta turvasuojaajaksi hyväksymiseen voisi ehtoja ja rajoituksia liittää poliisilaitos. Käytännössä kyse olisi hyväksymispäätöksen tehneestä poliisilaitoksesta. Ehtoja ja rajoituksia voisi puolestaan muuttaa mikä tahansa poliisilaitos.

63 §. *Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös.* Pykälän 1 momentissa säädetään turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevista menettelytavoista. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaavalla tavalla kuin vartijaksi hyväksymistä koskevaa hakemusta koskevaa 13 §:n 1 momenttia ja järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskevaa hakemusta koskevaan 38 §:n 1 momenttia.

64 §. *Turvasuojaajakortti.* Pykälän 1 ja 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että toimivana viranomaisena olisi turvasuojaajan kotipaikan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos. Muutos vastaisi tältä osin 14 ja 39 §:ään ehdotettuja muutoksia.

66 §. *Velvollisuus ilmoittaa hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä.* Pykälässä on säädetty turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan velvollisuudesta ilmoittaa poliisille turvasuojaajan työsuhteen päättymisestä sekä itsenäisen ammatinharjoittajana toimivan henkilön vastaavasta velvollisuudesta ilmoittaa turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä. Ehdotetun muutoksen mukaan ilmoitus voitaisiin tehdä kotipaikan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitokselle. Ilmoitus voitaisiin siten tehdä käytännössä mille tahansa poliisilaitokselle.

68 §. *Turvallisuusalan elinkeinolupa.* Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa pykälän 1 momentin mukaan hoitamaan toimeksiantoja kaikkialla maassa. Selvyiden vuoksi ehdotetaan säännökseen tehtäväksi suomalaisia aluksia koskeva lisäys. Lupa oikeuttaisi siten hoitamaan toimeksiantoja suomalaisella aluksella silloinkin, kun alus liikkuu muualla kuin Suomen alueella. Tätä on pidetty sinänsä jo aikaisemminkin lähtökohtana, mutta siitä säätämistä voidaan kuitenkin pitää perusteltuna täsmennyksenä.

69 §. *Turvallisuusalan elinkeinoluvan ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen.* Pykälään ei ehdoteta tehtäväksi asiallisia muutoksia. Kuitenkin 1 momentin kirjoitusasua ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan teknisesti lain muiden hyväksymisen ehtoja ja rajoituksia sekä niiden muuttamista koskevien säännösten kirjoitusasua.

88 §. *Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan korjattavaksi siten, että siinä viitattaisiin 71 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohtien sijasta 1 ja 2 kohtiin. Kyse olisi teknisen virheen korjaamisesta.

91 §. *Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen.* Pykälässä säädetään vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamisesta. Pykälän 1 ja 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että niissä tarkoitetun hyväksymisen peruuttamisen suorittaisi kotikunnan poliisilaitoksen sijasta poliisilaitos. Käytännössä hyväksymisen voisi peruuttaa mikä tahansa poliisilaitos. Kun kotikuntasidonnaisuudesta ehdotetaan luovuttavaksi laissa tarkoitetun vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen yhteydessä, olisi perusteltua, että siitä luovuttaisiin myös hyväksymisen peruuttamisen yhteydessä.

95 §. *Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen.* Pykälässä on säädetty vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta. Väliaikaisesta peruuttamisesta on pykälän 3 momentin mukaan ilmoitettava heti vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunnan poliisille, joka voi jatkaa päätöksen voimassaoloa tietyin edellytyksin. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kotikunnan poliisilaitoksen sijasta ilmoitus olisi tehtävä poliisilaitokselle. Käytännössä se poliisilaitos, jolle ilmoitus olisi tehty, myös jatkaisi tarvittaessa päätöksen voimassaoloa.

105 §. *Turvallisuuspalvelurikkomus.* Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaista vastaavan hoitajan rangaistusvastuuta ehdotetaan vähäisessä määrin laajennettavaksi. Sen sijaan, että vastaava hoitaja olisi rangaistusvastuussa vain silloin, kun hän päättäisi ampuma-aseen, kaasusumuttimen ja teleskooppitukan kantamisesta vastoin lain säännöksiä, vastuu koskisi kaikkia voimankäyttövälineitä koskevia päätöksiä. Muutos olisi perusteltu sen vuoksi, että vastaavan hoitajan voimankäyttövälineitä koskeva päätösvalta laajennettiin lain eduskuntakäsittelyssä koskemaan kaikkia voimankäyttövälineitä.

107 §. *Ulkomaiset pätevyystodistukset.* Pykälä käsittää viittauksen ammattipätevyden tunnustamisesta annettuun lakiin (1093/2007). Mainittu laki on kumottu vuoden 2016 alusta voimaan tulleella uudella ammattipätevyden tunnustamisesta annetulla lailla (1384/2015). Pykälän käsittämää viittausta ehdotetaan muutettavaksi siten, että se kohdistuisi mainittuun uuteen lakiin.

111 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen 1, 3 ja 5 kohdissa tarkoitettu asetuksenantovaltuus koskisi mainituissa kohdissa tarkoitettuja koulutuksia ilman tarkempaa yksilöintiä. Kyse olisi teknisenä pidettävästä muutoksesta.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että Poliisihallitus antaisi jatkossa laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa säädettyä tarkempia määräyksiä vartijan ja järjestyksenvalvojan koulutusten, voimankäyttövälineiden käyttäjä- ja kertauskoulutusten sekä voimankäyttö-, ase- ja järjestyksenvalvojakouluttajan koulutusten opetusaiheista, opetussisällöistä sekä tuntija-

kaumasta. Siten niistä ei olisi tarpeen säätää asetuksen tasoisella säädöksellä. Tästä syystä lakiin olisi syytä lisätä tätä koskeva valtuutussäännös.

114 §. *Turvallisuusalan elinkeinolupaa koskevat siirtymäsäännökset.* Uuden lain 114 §:n 3 momentin mukaan nykyisessä laissa tarkoitettuun vartioimisliikkeluvan haltijaan sovelletaan 114 §:n 1 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana uuden lain 6 ja 7 luvun säännöksiä. Selvyyden vuoksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että siirtymäaikana vartioimisliikkeluvan haltijaan sovellettaisiin myös uuden lain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijaa koskevia säännöksiä. Ehdotettujen muutosten tarkoituksena olisi ensinnäkin selventää sitä, että nykyinen vartioimisliikkeluvan haltija voisi normaalisti jatkaa vartioimisliiketoiminnan harjoittamista uudessa laissa tarkoitettuna siirtymäaikana. Toisaalta muutoksilla pyrittäisiin selventämään myös sitä, että järjestyksenvalvojatoimintaa, jota uuden lain voimaantulon myötä voisi harjoittaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija, voisi siirtymäaikana harjoittaa myös vartioimisliikkeluvan haltija.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan myös lisättäväksi säännös siitä, miten menetellään ennen lain voimaantuloa laadittujen tapahtumailmoitusten säilyttämisen suhteen. Tapahtumailmoitusten säilytysaika lyhenee nykyiseen verrattuna uudessa laissa. Ennen lain voimaantuloa laadittuja tapahtumailmoituksia olisi kuitenkin säilytettävä kumotun lain säännösten mukaisesti viiden vuoden ajan niiden laatimispäivästä, jonka jälkeen ne olisi hävitettävä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 6 momentti, jonka mukaan turvasuojaustoiminnan harjoittaja saisi ennen turvallisuusalan elinkeinoluvan myöntämistä teettää hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä vain sellaisella palveluksessaan olevalla, jonka hyväksyminen turvasuojaajaksi on voimassa. Ehdotettu lisäys liittyy turvasuojaustoiminnan harjoittajalle pykälän 5 momentissa annettuun, turvallisuusalan elinkeinoluvan hakemista koskevaan kahden vuoden siirtymäaikaan. Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa voi siirtymäaikana harjoittaa ilman turvallisuusalan elinkeinolupaa. Siirtymäaikaanakaan ei kuitenkaan olisi perusteltua, että toiminnan harjoittajia saisi teettää hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä muilla kuin poliisin turvasuojaajiksi hyväksymillä henkilöillä.

Siirtymäajan jälkeen turvasuojaustoiminnan harjoittajaa koskisi lain 80 §:n tehtävien suorittamista koskeva säännös. Sen mukaan turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija saa teettää vartioimis-, järjestyksenvalvonta- tai hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä vain palveluksessaan olevilla vartijoilla, järjestyksenvalvojilla tai turvasuojaajilla, joiden hyväksyminen tehtävään on voimassa. Vastuun tehostamiseksi lain 105 §:n 1 momentin 5 kohdan rangaistus-säännöstä ehdotetaan sovellettavaksi myös niihin turvasuojaustoiminnan harjoittajiin, joilla ei vielä olisi turvallisuusalan elinkeinolupaa.

Vartioimistehtävien teettämistä koskeva vastaava siirtymäsäännös olisi tarpeeton, koska mainitun 80 §:n sääntely tulee vartioimisliiketoiminnassa sovellettavaksi jo 114 §:n 1 momentissa mainittuna siirtymäaikana 114 §:n 3 momentin perusteella. Järjestyksenvalvojatoimintaa puolestaan koskee lain 25 §:n 3 momentin säännös, jonka mukaan järjestyksenvalvojaksi saadaan asettaa vain henkilö, jolla on poliisin myöntämä voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi.

115 §. *Muut siirtymäsäännökset.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi kokonaan uusi 3 momentti, joka koskisi nykyisen järjestyslain (612/2003) perusteella annettua lupaa asettaa järjestyksen-

valvojia poliisiin tai rajavartiolaitoksen avuksi eräille alueille. Järjestyksenvalvojan asettaminen järjestyslain 22 §:ssä tarkoitetuille alueille edellyttää poliisilaitoksen lupaa. Sääntely siirtyy vuoden 2017 asiallisesta muuttamattomana uuden yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 28 §:ään ja samalla järjestyslain 22 § kumotaan. Koska lupa järjestyksenvalvojen asettamiseen on voimassa enintään viisi vuotta, ehdotetulla säännöksellä turvattaisiin järjestyksenvalvojen asettamislupien jatkuvuus. Ehdotuksen mukaisesti järjestyslain nojalla myönnettyt luvat olivat ehtoineen ja rajoituksineen voimassa myös uuden lain voimaan tullessa lupien voimassaoloajan.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös kokonaan uusi 4 momentti, joka koskisi aiempien säännösten nojalla vartioimis- tai järjestyksenvalvontatehtävissä käytettäväksi hyväksytyt koiran hyväksymisen jatkumista. Vartija tai järjestyksenvalvoja voisi pitää mukanaan aiempien säännösten vaatimukset täyttävää koira kahden vuoden ajan aiempien säännösten mukaisesta hyväksymisestä.

2 Voimaantulo

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestykseen

Ehdotettujen muutosten pääasiallisena tarkoituksena olisi vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymistä koskevien menettelysäännösten joustavoittaminen. Menettelyllisesti esitetyt muutokset johtaisivat toteutuessaan nykyistä yksinkertaisempaan menettelyyn. Ehdotetuilla säännöksillä ei puututtaisi niihin perustuslakivaliokunnan lausunnoissaan hyväksymiin kriteereihin, joita mainittuihin hyväksymisiin sovellettaisiin. Ehdotettu sääntely olisi-kin sopusoinnussa perustuslain 18 §:ssä säädetyn, oikeutta työhön ja elinkeinovapautta koskevan perusoikeuden kanssa.

Muut ehdotetut muutokset olisivat luonteeltaan selkeästi joko teknisiä tai lainsäädäntöä selventäviä. Muutoksilla ei olisi tarkoitus olennaisesti muuttaa säännösten asiallista sisältöä.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (1085/2015) 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 4 momentti, 28 §:n 4 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 ja 3 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 55 ja 57 §, 58 §:n 3 momentin ja 60 §:n suomenkielinen sanamuoto, 61 §:n 2 momentti, 62 §, 63 §:n 1 momentti, 64 §:n 1 ja 2 momentti, 66 §:n 1 ja 2 momentti, 68 §, 69 §:n 1 momentti, 88 §:n 2 momentti, 91 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 3 momentti, 105 §:n 2 momentti, 107 §, 111 §:n 2 ja 3 momentti sekä 114 §:n 3 momentti ja

lisätään 114 §:ään uusi 6 momentti ja 115 §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

4 §

Vartijan tehtävät ja toimialue

Erillisen omaisuuden vartiointia, henkilön koskemattomuuden suojaamista, rikoksen paljastamista koskevaa sekä vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukevaa tai siihen muutoin liittyvää vartioimistehtävää vartija voi suorittaa myös muualla kuin vartioimisalueella.

8 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi vartijan tulee heti laatia vartioimistehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Vartija voi laatia tapahtumailmoituksen myös muista toimenpiteisiin johtaneista tapahtumista. Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi vartijan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

10 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi hyväksyy poliisilaitos. Vartijaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen raukeaa.

Vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan 1 momentin 2 kohdan estämättä hyväksyä vartijaksi uudelleen hänen hakiessaan vartijaksi hyväksymistä ennen aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymistä.

11 §

Vartijaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää vartijaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia tai vartioimistehtävää koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia vartijan saamassa koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

12 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyy poliisilaitos. Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää väliaikaiseksi vartijaksi hyväksymiseen 11 §:ssä tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia.

13 §

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus toimitetaan poliisilaitokselle. Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

14 §

Vartijakortti

Poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä vartijan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, vartijan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus vartijaksi hyväksymisestä toimii vartijakorttina ennen varsinaisen vartijakortin luovuttamista vartijalle.

Vartijan on viipymättä haettava poliisilaitokselta vartijakortin kaksoiskappaletta, jos;

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
 - 2) vartija on suorittanut hyväksytysti 18 §:n 2 momentissa säädetyn koulutuksen tai koira vartijan ohjauksessa 21 §:ssä tarkoitetun tottelevaisuustarkastuksen, eikä kyseisiä tietoja ole merkitty vartijakortille;
 - tai
 - 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.
-

24 §

Luvanvaraisuus

Ansiotarkoituksessa tapahtuvia, toimeksiantosopimukseen perustuvia järjestyksenvalvontatehtäviä saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

26 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen

Järjestyksenvalvontatehtäviä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilaisuuksissa saa hoitaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija.

28 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisiin tai rajavartiolaitoksen avuksi

Järjestyksenvalvontatehtäviä tässä pykälässä tarkoitetuilla alueilla ja paikoissa saa hoitaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija, joka voi teettää tehtäviä palveluksessaan olevalla, 35 §:ssä säädetty edellytykset täyttävällä järjestyksenvalvojalla, joka on hyväksytysti suorittanut 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun koulutuksen tai jolla on voimassa oleva hyväksyminen vartijaksi ja joka ei ole täyttänyt 68 vuotta.

33 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi järjestyksenvalvojan tulee heti laatia järjestyksenvalvojatehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Järjestyksenvalvoja voi laatia tapahtumailmoituksen myös muista toimenpiteisiin johtaneista tapahtumista. Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi järjestyksenvalvojan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

35 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;
- 3) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän koulutuksen, joka sisältää ainakin järjestyksenvalvojatoimintaan, järjestyksenvalvojan tehtäviin sekä järjestyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät opetusaiheet (järjestyksenvalvojan peruskoulutus); sekä
- 4) on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista sisäministeriön asetuksella säädettävät vaatimukset täyttävän kertauskoulutuksen (järjestyksenvalvojan kertauskoulutus), jos järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty järjestyksenvalvojaksi 3 kohdan perusteella.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy poliisilaitos. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen raukeaa.

36 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia järjestyksenvalvojan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

38 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus toimitetaan poliisilaitokselle. Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

39 §

Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus

Poliisilaitos antaa järjestyksenvalvojaksi hyväksytylle järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojan on pidettävä kortti järjestyksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä se pyydetäessä järjestyksenvalvojan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, järjestyksenvalvojan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus järjestyksenvalvojaksi hyväksymisestä toimii järjestyksenvalvoja-

korttina ennen varsinaisen järjestyksenvalvojakortin luovuttamista järjestyksenvalvojalle sekä 37 §:n perusteella hyväksytyille tilapäisille järjestyksenvalvojille.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä haettava poliisilaitokselta järjestyksenvalvojakortin kaksoiskappaletta, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) järjestyksenvalvoja on suorittanut hyväksytysti 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa tai 49 §:n 2 momentissa tarkoitetun koulutuksen tai koira järjestyksenvalvojan ohjauksessa 51 §:ssä tarkoitetun tottelevaisuustarkastuksen ja tietoja näistä ei ole merkitty järjestyksenvalvojakorttiin; tai
- 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

55 §

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi erityisestä syystä liittää voimankäyttökouluttajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Poliisihallitus voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia voimankäyttökouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

57 §

Asekouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi erityisistä syistä liittää asekouluttajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Poliisihallitus voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia asekouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

58 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetyt edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Järjestyksenvalvojakouluttaja voi hakea hyväksymisensä uusimista vielä kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

HE 42/2016 vp

60 §

Luvanvaraisuus

Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

61 §

Turvasuojaajaksi hyväksyminen

Turvasuojaajaksi hyväksyy poliisilaitos. Turvasuojaajaksi hyväksymisen yhteydessä aikaisempi voimassa oleva hyväksyminen turvasuojaajaksi raukeaa, jos turvasuojaajakorttiin merkittävät 65 §:n 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut tiedot pysyvät muuttumattomina.

62 §

Turvasuojaajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisilaitos voi erityisistä syistä liittää turvasuojaajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä turvasuojaustehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia turvasuojaajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa ja muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi

63 §

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva hakemus toimitetaan poliisilaitokselle. Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

64 §

Turvasuojaajakortti

Poliisilaitos antaa turvasuojaajaksi hyväksytylle turvasuojaajakortin. Turvasuojaajan on pidettävä kortti hyväksymistä edellyttävissä turvasuojaustehtävissä mukanaan ja esitettävä se pyydettyä toimeksiantajan edustajalle, turvasuojaajan työnantajalle, muulle työhönsä liittyvälle henkilölle sekä 84 §:ssä tarkoitettulle valvontaviranomaiselle. Poliisin tarvittaessa antama todistus turvasuojaajaksi hyväksymisestä toimii turvasuojaajakorttina ennen varsinaisen turvasuojaajakortin luovuttamista turvasuojaajalle.

Turvasuojaajan on viipymättä haettava poliisilaitokselta turvasuojaajakortin kaksoiskappalletta, jos hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet taikka jos kortti on kadonnut tai turmeltunut.

66 §

Velvollisuus ilmoittaa hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava turvasuojaajan työsuhteen päättymisestä poliisilaitokselle.

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan henkilön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen päättymisestä poliisilaitokselle.

68 §

Turvallisuusalan elinkeinolupa

Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa lupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa ja suomalaisella aluksella, jollei jäljempänä toisin säädetä. Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan myöntää Poliisihallitus.

69 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi liittää turvallisuusalan elinkeinolupaan lupaa edellyttävän toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

88 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen

Poliisihallitus voi peruuttaa turvallisuusalan elinkeinoluvan kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pittemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää täytä 71 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa taikka 71 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut puutetta;

3) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja tai turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti virheellisesti;

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut turvallisuusalan elinkeinolupaan liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia taikka

5) luvanhaltija jättää määräajassa toimittamatta 87 §:ssä tarkoitetun vuosi-ilmoituksen eikä tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta toimita vuosi-ilmoitusta Poliisihallituksen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

91 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisilaitoksen on peruutettava vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen, jos vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja sitä pyytää. Turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettava myös, jos turvasuojaajan työsuhde on päättynyt tai jos turvasuojaaja ei enää hoida itsenäisenä ammatinharjoittajana hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä

Poliisilaitos voi peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartija ei enää täytä 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa, järjestyksenvalvoja 35 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai turvasuojaaja 61 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menettänyt vartijana, järjestyksenvalvojana tai turvasuojaajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on olennaisesti rikkonut vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

95 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta on ilmoitettava heti poliisilaitokselle. Päätös, jolla vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisilaitos voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartijaa, järjestyksenvalvojaa tai turvasuojaajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

105 §

Turvallisuuspalvelurikkomus

Turvallisuuspalvelurikkomuksesta tuomitaan myös:

1) se, joka laiminlyö 8 §:n 2 momentissa tai 33 §:n 2 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen säilyttämistä koskevan veloitteen;

2) vastaava hoitaja, joka päättää voimankäyttövälineiden kantamisesta vastoin 18 §:n, 19 §:n 1 momentin tai 49 §:n säännöksiä tai koiran mukana pitämisestä vastoin 21 §:n säännöksiä;

3) se, joka toimii voimankäyttökouluttajana ilman voimassa olevaa 54 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa tai asekouluttajana ilman voimassa olevaa 56 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa; sekä

4) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostutkintaa suorittava tullimies, joka 106 §:n vastaisesti osallistuu turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan tai toimii turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavana hoitajana.

107 §

Ulkomaiset pätevyystodistukset

Poliisihallitus tai poliisilaitos voi luvan myöntämisen taikka hyväksymisen yhteydessä päättää, että 10 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 18 §:n 2 ja 4 momentissa, 21 §:n 1 momentissa, 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa, 35 §:n 1 momentissa, 49 §:n 2 ja 3 momentissa, 51 §:n 1 momentissa, 54 §:n 1 momentissa, 56 §:n 1 momentissa, 58 §:n 1 momentissa, 61 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 ja 2 momentissa, 77 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa myös ulkomailla annetulla pätevyystodistuksella tai vastaavalla asiakirjalla. Vaatimusten täyttymiseen liittyvään menettelyyn sovelletaan ammattipätevyuden tunnustamisesta annettua lakia (1384/2015).

111 §

Tarkemmat säännökset

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) vastaavan hoitajan ja vartijan koulutuksesta;
- 2) voimankäytön kouluttajakoulutuksesta sekä asekouluttaja- ja kertauskoulutuksesta;
- 3) järjestyksenvalvojakoulutuksesta ja järjestyksenvalvojakouluttajan koulutuksesta;
- 4) vartijan asun merkeistä ja teksteistä sekä järjestyksenvalvojan tunnuksesta ja sen käyttämisestä;
- 5) vartijan ja järjestyksenvalvojan voimankäyttövälineiden ominaisuuksista ja niiden kantamisesta sekä 18 §:n 2 ja 4 momentissa ja 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista koulutuksista;
- 6) 42 §:n 2 momentissa tarkoitetun kiinniotetun säilöissäpidosta;
- 7) 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamisesta sekä haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta;
- 8) 52 §:n 2 momentissa tarkoitetun järjestyksenvalvojan asun merkeistä ja teksteistä; sekä
- 9) 109 §:ssä mainitussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitetun rajat ylittäviä eurokuljetuksia suorittavan arvokuljetusten turvahenkilöstön ammatillisesta peruskoulutuksesta.

Poliisihallitus vahvistaa tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden sekä vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin ja turvasuojaajakortin kaavan sekä järjestyksenvalvojakoulutuksessa käytettävän koulutusaineiston. Poliisihallitus antaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa sisäministeriön asetuksissa säädettyä tarkempia määräyksiä vartijan ja järjestyksenvalvojan koulutusten, voimankäyttövälineiden käyttäjä- ja kertauskoulutusten sekä

voimankäyttö-, ase- ja järjestyksenvalvojakouluttajien koulutusten opetusaiheista, opetussisällöistä sekä tuntijakaumasta. Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa vartioimis- ja järjestyksenvalvojatehtävissä käytettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset.

114 §

Turvallisuusalan elinkeinolupaa koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana vartioimisliikেলuvan haltijaan sovelletaan tämän lain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijaa koskevia säännöksiä. Ennen lain voimaantuloa laadittuja kumotun yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettuja tapahtumailmoituksia säilytetään viiden vuoden ajan niiden laatimispäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.

Turvasuojaustoiminnan harjoittaja saa ennen 5 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä teettää hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä vain sellaisella palveluksessaan olevalla, jonka hyväksyminen turvasuojaajaksi on voimassa. Turvasuojaustoiminnan harjoittajan rangaistusvastuuseen sovelletaan tällöin 105 §:n 1 momentin 5 kohtaa.

115 §

Muut siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa järjestyslain (612/2003) 22 §:n nojalla annettu lupa järjestyksenvalvojien asettamiseen on ehtoineen ja rajoituksineen voimassa luvan voimassaoloajan. Järjestyksenvalvojien asettamiseen liittyvää lupaa koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Vartija tai järjestyksenvalvoja voi pitää mukanaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten vaatimukset täyttävää koiraa kahden vuoden ajan aiemmin voimassa olleiden säännösten mukaisen tottelevaisuustarkastuksen suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Sisäministeri Petteri Orpo

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (1085/2015) 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §, 12 §:n 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 1 momentti, 26 §:n 4 momentti, 28 §:n 4 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 ja 3 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 55 ja 57 §, 58 §:n 3 momentin ja 60 §:n suomenkielinen sanamuoto, 61 §:n 2 momentti, 62 §, 63 §:n 1 momentti, 64 §:n 1 ja 2 momentti, 66 §:n 1 ja 2 momentti, 68 §, 69 §:n 1 momentti, 88 §:n 2 momentti, 91 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 3 momentti, 105 §:n 2 momentti, 107 §, 111 §:n 2 ja 3 momentti, 114 §:n 3 momentti; sekä

lisätään lain 114 §:ään uusi 6 momentti ja 115 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Vartijan tehtävät ja toimialue

Erillisen omaisuuden vartiointia, henkilön koskemattomuuden suojaamista *tai* rikoksen paljastamista koskevaa vartioimistehtävää vartija voi suorittaa myös muualla kuin vartioimisalueella.

8 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi vartijan tulee heti laatia vartioimistehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi vartijan kyseiseen tapah-

Ehdotus

4 §

Vartijan tehtävät ja toimialue

Erillisen omaisuuden vartiointia, henkilön koskemattomuuden suojaamista, rikoksen paljastamista koskevaa *sekä vartioimisalueella suoritettavaa tehtävää tukevaa tai siihen muutoin liittyvää* vartioimistehtävää vartija voi suorittaa myös muualla kuin vartioimisalueella.

8 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi vartijan tulee heti laatia vartioimistehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). *Vartija voi laatia tapahtumailmoituksen myös muista toimenpi-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

teisiin johtaneista tapahtumista. Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi vartijan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

10 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi hyväksyy *hakijan kotikunnan* poliisilaitos. Vartijaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen raukeaa.

Vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan *10 §:n* 1 momentin 2 kohdan estämättä hyväksyä vartijaksi uudelleen hänen hakiessaan vartijaksi hyväksymistä kolmen kuukauden kuluessa aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymisestä.

10 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi hyväksyy poliisilaitos. Vartijaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva vartijaksi hyväksyminen raukeaa.

Vartijan peruskoulutusta vastaavan aikaisemman koulutuksen suorittanut voidaan 1 momentin 2 kohdan estämättä hyväksyä vartijaksi uudelleen hänen hakiessaan vartijaksi hyväksymistä *ennen aikaisemman vartijaksi hyväksymisen päättymistä.*

11 §

Vartijaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää vartijaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia tai vartioimistehtävää koskevia ehtoja ja rajoituksia. *Vartijan kotikunnan* poliisilaitos voi muuttaa *vartijaksi* hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia vartijan saamassa koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

11 §

Vartijaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää vartijaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia tai vartioimistehtävää koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia vartijan saamassa koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos. Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää väliaikaiseksi vartijaksi hyväksymiseen 11 §:ssä tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia.

12 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyy poliisilaitos. Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää väliaikaiseksi vartijaksi hyväksymiseen 11 §:ssä tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia.

13 §

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

13 §

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Vartijaksi hyväksymistä koskeva hakemus toimitetaan poliisilaitokselle. Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

14 §

Vartijakortti

Vartijan kotikunnan poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä vartijan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, vartijan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitettua valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus vartijaksi hyväksymisestä toimii vartijakorttina ennen varsinaisen vartijakortin luovuttamista vartijalle.

Vartijan on viipymättä haettava kotikuntansa poliisilaitokselta vartijakortin kaksoiskappaleita, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) vartija on suorittanut hyväksytyksi 18 §:n 2 momentissa säädetyn koulutuksen tai koira vartijan ohjauksessa 21 §:ssä tarkoitettua tottelevaisuustarkastuksen, eikä kysei-

14 §

Vartijakortti

Poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä vartijan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, vartijan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitettua valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus vartijaksi hyväksymisestä toimii vartijakorttina ennen varsinaisen vartijakortin luovuttamista vartijalle.

Vartijan on viipymättä haettava poliisilaitokselta vartijakortin kaksoiskappaleita, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) vartija on suorittanut hyväksytyksi 18 §:n 2 momentissa säädetyn koulutuksen tai koira vartijan ohjauksessa 21 §:ssä tarkoitettua tottelevaisuustarkastuksen, eikä kyseisiä tietoja

HE 42/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

siä tietoja ole merkitty vartijakortille; tai
3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

ole merkitty vartijakortille; tai
3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

24 §

24 §

Luvanvaraisuus

Luvanvaraisuus

Ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, toimeksiantosopimukseen perustuvaa *järjestyksenvalvojatoimintaa* saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

Ansiotarkoituksessa tapahtuvia, toimeksiantosopimukseen perustuvia *järjestyksenvalvontatehtäviä* saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinoluvan.

26 §

26 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen

Järjestyksenvalvojan asettaminen

Järjestyksenvalvontatehtäviä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilaisuuksissa saa *suorittaa* vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai tämän palveluksessa oleva *järjestyksenvalvoja*.

Järjestyksenvalvontatehtäviä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilaisuuksissa saa *hoitaa* vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija.

28 §

28 §

Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi

Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi

Järjestyksenvalvontatehtäviä tässä pykälässä tarkoitetuilla alueilla ja paikoissa saa *suorittaa* vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija tai tämän palveluksessa oleva 35 §:ssä säädetty edellytykset täyttävä järjestyksenvalvoja, joka on hyväksytysti suorittanut 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutuksen tai jolla on voimassa oleva hyväksyntä vartijaksi ja joka ei ole täyttänyt 68 vuotta.

Järjestyksenvalvontatehtäviä tässä pykälässä tarkoitetuilla alueilla ja paikoissa saa *hoitaa* vain turvallisuusalan elinkeinoluvan haltija, joka voi teettää tehtäviä palveluksessaan olevalla, 35 §:ssä säädetty edellytykset täyttävällä järjestyksenvalvojalla, joka on hyväksytysti suorittanut 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutuksen tai jolla on voimassa oleva hyväksyntä vartijaksi ja joka ei ole täyttänyt 68 vuotta.

33 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi järjestyksenvalvojan tulee heti laatia järjestyksenvalvoja-tehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi järjestyksenvalvojan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

33 §

Tapahtumailmoitus

Poliisin suorittaman viranomaisvalvonnan, toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan sekä toimeksiantajien tietojensaantioikeuden turvaamiseksi järjestyksenvalvojan tulee heti laatia järjestyksenvalvoja-tehtävissä havaituista kiinniottamiseen tai voimakeinojen käyttöön johtaneista tapahtumista kirjallinen selvitys (*tapahtumailmoitus*). *Järjestyksenvalvoja voi laatia tapahtumailmoituksen myös muista toimenpiteisiin johtaneista tapahtumista.* Tapahtumailmoituksesta tulee käydä ilmi järjestyksenvalvojan kyseiseen tapahtumaan liittyvät havainnot ja toimenpiteet. Toimenpiteiden kohteena olleiden sukunimi, etunimet, henkilötunnus ja osoitetiedot saadaan kirjata tapahtumailmoitukseen.

35 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;
- 3) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän koulutuksen, joka sisältää ainakin järjestyksenvalvojatoimintaan, järjestyksenvalvojan tehtäviin sekä järjestyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät opetusaiheet (*järjestyksenvalvojan peruskoulutus*); sekä
- 4) on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän kertauskoulutuksen (*järjestyksenvalvojan kertauskoulutus*), jos jär-

35 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä se, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva;
- 3) on hyväksytysti suorittanut sisäministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän koulutuksen, joka sisältää ainakin järjestyksenvalvojatoimintaan, järjestyksenvalvojan tehtäviin sekä järjestyksenvalvojan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvät opetusaiheet (*järjestyksenvalvojan peruskoulutus*); sekä
- 4) on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista *sisäministeriön asetuksella säädetty* vaatimukset täyttävän kertauskoulutuksen (*järjestyksenvalvojan kertauskoulutus*),

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jestyksenvalvojaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty järjestyksenvalvojaksi 3 kohdan perusteella.

jos järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä hakeva on jo aikaisemmin hyväksytty järjestyksenvalvojaksi 3 kohdan perusteella.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy *hakijan kotikunnan* poliisilaitos. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen raukeaa.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy poliisilaitos. Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen johdosta aikaisempi voimassa oleva järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen raukeaa.

36 §

36 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. *Järjestyksenvalvojan kotikunnan* poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia järjestyksenvalvojan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Poliisilaitos voi erityisestä syystä liittää järjestyksenvalvojaksi hyväksymiseen koulutuksesta, henkilökohtaisista ominaisuuksista ja muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä järjestyksenvalvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia järjestyksenvalvojan koulutuksessa, henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

38 §

38 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus ja päätös

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poliisilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitokselle.

Järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä koskeva hakemus *toimitetaan* poliisilaitokselle. *Hakemus voidaan panna vireille sähköisesti. Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

39 §

Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus

Järjestyksenvalvojan kotikunnan poliisilaitos antaa järjestyksenvalvojaksi hyväksytyille järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojan on pidettävä kortti järjestyksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyessä järjestyksenvalvojan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, järjestyksenvalvojan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus järjestyksenvalvojaksi hyväksymisestä toimii järjestyksenvalvojakorttina ennen varsinaisen järjestyksenvalvojakortin luovuttamista järjestyksenvalvojalle sekä 37 §:n perusteella hyväksytyille tilapäisille järjestyksenvalvojille.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä haettava *kotikuntansa* poliisilaitokselta järjestyksenvalvojakortin kaksoiskappaletta, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) järjestyksenvalvoja on suorittanut hyväksytysti 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa tai 49 §:n 2 momentissa tarkoitetun koulutuksen tai koira järjestyksenvalvojan ohjauksessa 51 §:ssä tarkoitetun tottelevaisuustarkastuksen ja tietoja näistä ei ole merkitty järjestyksenvalvojakorttiin; tai
- 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

55 §

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Hyväksymiseen liitetyt ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa voimankäyttökouluttajan henkilökohtaisissa ominai-

39 §

Järjestyksenvalvojakortti ja hyväksymisen johdosta annettava todistus

Poliisilaitos antaa järjestyksenvalvojaksi hyväksytyille järjestyksenvalvojakortin. Järjestyksenvalvojan on pidettävä kortti järjestyksenvalvontatehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyessä järjestyksenvalvojan toimenpiteen kohteelle, toimeksiantajan edustajalle, järjestyksenvalvojan työnantajalle sekä 84 §:ssä tarkoitetun valvontaviranomaisen edustajalle. Poliisin tarvittaessa antama todistus järjestyksenvalvojaksi hyväksymisestä toimii järjestyksenvalvojakorttina ennen varsinaisen järjestyksenvalvojakortin luovuttamista järjestyksenvalvojalle sekä 37 §:n perusteella hyväksytyille tilapäisille järjestyksenvalvojille.

Järjestyksenvalvojan on viipymättä haettava poliisilaitokselta järjestyksenvalvojakortin kaksoiskappaletta, jos:

- 1) hänen henkilötietonsa ovat muuttuneet;
- 2) järjestyksenvalvoja on suorittanut hyväksytysti 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa tai 49 §:n 2 momentissa tarkoitetun koulutuksen tai koira järjestyksenvalvojan ohjauksessa 51 §:ssä tarkoitetun tottelevaisuustarkastuksen ja tietoja näistä ei ole merkitty järjestyksenvalvojakorttiin; tai
- 3) kortti on kadonnut tai turmeltunut.

55 §

Voimankäyttökouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi erityisestä syystä liittää voimankäyttökouluttajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Poliisihallitus voi muuttaa hyväksymiseen liitetyt ehtoja ja rajoituksia voimankäyttökouluttajan henki-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

suuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

lökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

57 §

57 §

Asekouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Asekouluttajaksi hyväksymisen ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Asekouluttajaksi hyväksymiseen voidaan erityisistä syistä liittää henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. Hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia voidaan muuttaa asekoouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Poliisihallitus voi erityisistä syistä liittää asekoouluttajaksi hyväksymiseen henkilökohtaisista ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia ehtoja ja rajoituksia. *Poliisihallitus voi* muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia asekoouluttajan henkilökohtaisissa ominaisuuksissa tai muissa vastaavissa seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

58 §

58 §

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojakouluttajaksi hyväksyminen

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetty edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Järjestyksenvalvojakouluttaja voi hakea hyväksymisensä uusimista vielä kuuden kuukauden kuluttua aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

Poliisihallitus voi hakemuksesta uudistaa enintään viideksi vuodeksi hyväksymisen, jos hakija edelleen täyttää 1 momentin 1 ja 4 kohdassa säädetty edellytykset ja on hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden hyväksymisen hakemista kertauskoulutuksen. Järjestyksenvalvojakouluttaja voi hakea hyväksymisensä uusimista vielä kuuden kuukauden *kuluessa* aikaisemman hyväksymisen päättymisestä.

60 §

60 §

Luvanvaraisuus

Luvanvaraisuus

Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehdäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka

Hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehdäviä käsittävää turvasuojaustoimintaa saa harjoittaa elinkeinon harjoittamisen *oikeudesta* annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenki-

HE 42/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

on saanut siihen turvallisuusalan elinkeinolu-
van.

lö, joka on saanut siihen turvallisuusalan
elinkeinoluvan.

61 §

Turvasuojaajaksi hyväksyminen

Turvasuojaajaksi hyväksyy *hakijan koti-*
kunnan poliisilaitos. Turvasuojaajaksi hyväk-
symisen yhteydessä aikaisempi voimassa
oleva hyväksyminen turvasuojaajaksi rauke-
aa, jos *hyväksymiseen liittyvät* 65 §:n 2 ja 3
kohdissa tarkoitetut tiedot pysyvät muuttu-
mattomina.

61 §

Turvasuojaajaksi hyväksyminen

Turvasuojaajaksi hyväksyy poliisilaitos.
Turvasuojaajaksi hyväksymisen yhteydessä
aikaisempi voimassa oleva hyväksyminen
turvasuojaajaksi raukeaa, jos *turvasuojaaja-*
korttiin merkittävät 65 §:n 2 ja 3 kohdassa
tarkoitetut tiedot pysyvät muuttumattomina.

62 §

Turvasuojaajaksi hyväksymisen ehdot ja ra-
joitukset sekä niiden muuttaminen

Hakijan kotikunnan poliisilaitos voi erityi-
sistä syistä liittää turvasuojaajaksi hyväksy-
miseen henkilökohtaisista ominaisuuksista ja
muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia
ja alueellisia sekä turvasuojaustehtäviä kos-
kevia ehtoja ja rajoituksia. *Turvasuojaajan*
kotikunnan poliisilaitos voi muuttaa *tur-*
vasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja
ja rajoituksia turvasuojaajan henkilökohtai-
sissa ominaisuuksissa ja muissa vastaavissa
seikoissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

62 §

Turvasuojaajaksi hyväksymisen ehdot ja ra-
joitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisilaitos voi erityisistä syistä liittää tur-
vasuojaajaksi hyväksymiseen henkilökohtai-
sista ominaisuuksista ja muista vastaavista
seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä
turvasuojaustehtäviä koskevia ehtoja ja rajoi-
tuksia. Poliisilaitos voi muuttaa hyväksymi-
seen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia tur-
vasuojaajan henkilökohtaisissa ominaisuuksis-
sa ja muissa vastaavissa seikoissa tapahtu-
neiden muutosten vuoksi

63 §

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva ha-
kemus ja päätös

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva
hakemus on jätettävä henkilökohtaisesti poli-
isilaitokselle. Hakemus voidaan jättää myös
muulle kuin hakijan kotikunnan poliisilaitok-

63 §

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva ha-
kemus ja päätös

Turvasuojaajaksi hyväksymistä koskeva
hakemus *toimitetaan* poliisilaitokselle. *Ha-*
kemus voidaan panna vireille sähköisesti.
Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökoh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

selle.

taisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

66 §

Velvollisuus ilmoittaa hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava turvasuojaajan työsuhteen päättymisestä *henkilön kotipaikan* poliisilaitokselle.

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan henkilön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen päättymisestä *kotipaikkansa* poliisilaitokselle.

66 §

Velvollisuus ilmoittaa hyväksymistä edellyttävien turvasuojaustehtävien hoitamisen päättymisestä

Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava turvasuojaajan työsuhteen päättymisestä poliisilaitokselle.

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan henkilön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisen päättymisestä poliisilaitokselle.

68 §

Turvallisuusalan elinkeinolupa

Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa lupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan myöntää Poliisihallitus.

68 §

Turvallisuusalan elinkeinolupa

Turvallisuusalan elinkeinolupa oikeuttaa lupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa *ja suomalaisella aluksella*, jollei jäljempänä toisin säädetä. Lupa on voimassa toistaiseksi. Luvan myöntää Poliisihallitus.

69 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Turvallisuusalan elinkeinolupaan voidaan liittää lupaa edellyttävän toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtä-

69 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan ehdot ja rajoitukset sekä niiden muuttaminen

Poliisihallitus voi liittää turvallisuusalan elinkeinolupaan lupaa edellyttävän toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä vartioimis- ja järjestyksen-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

viä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

valvontatehtäviä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

88 §

88 §

Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen

Turvallisuusalan elinkeinoluvan peruuttaminen

Poliisihallitus voi peruuttaa turvallisuusalan elinkeinoluvan kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää täytä 71 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa taikka 71 §:n 2 momentin 1 tai 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut puutetta;

3) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja tai turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti virheellisesti;

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut turvallisuusalan elinkeinolupaan liitetyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia; taikka

5) luvanhaltija jättää määräajassa toimitamatta 87 §:ssä tarkoitetun vuosilmoituksen eikä tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta toimita vuosilmoitusta Poliisihallituksen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Poliisihallitus voi peruuttaa turvallisuusalan elinkeinoluvan kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävä toiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää täytä 71 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa taikka 71 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut puutetta;

3) turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittaja tai turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan 71 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt turvallisuusalan elinkeinolupaa edellyttävässä toiminnassa olennaisesti virheellisesti;

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut turvallisuusalan elinkeinolupaan liitetyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia taikka

5) luvanhaltija jättää määräajassa toimittamatta 87 §:ssä tarkoitetun vuosilmoituksen eikä tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta toimita vuosilmoitusta Poliisihallituksen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

91 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Sen poliisilaitoksen, jonka toimialueeseen vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunta kuuluu, on peruutettava vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen, jos vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja sitä pyytää. Turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettava myös, jos turvasuojaajan työsuhde on päättynyt tai jos turvasuojaaja ei enää hoida itsenäisenä ammatinharjoittajana hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poliisilaitos voi peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartija ei enää täytä 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa, järjestyksenvalvoja 35 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai turvasuojaaja 61 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt vartijana, järjestyksenvalvojana tai turvasuojaajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on olennaisesti rikkonut vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

95 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaisesta

91 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisilaitoksen on peruutettava vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen, jos vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja sitä pyytää. Turvasuojaajaksi hyväksyminen on peruutettava myös, jos turvasuojaajan työsuhde on päättynyt tai jos turvasuojaaja ei enää hoida itsenäisenä ammatinharjoittajana hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä.

Poliisilaitos voi peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartija ei enää täytä 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa, järjestyksenvalvoja 35 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai turvasuojaaja 61 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, tai hän on tahallaan menetellyt vartijana, järjestyksenvalvojana tai turvasuojaajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) vartija, järjestyksenvalvoja tai turvasuojaaja on olennaisesti rikkonut vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

95 §

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikaisesta

peruuttamisesta on ilmoitettava heti *vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunnan* poliisilaitokselle. Päätös, jolla vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. *Se poliisilaitos, jonka toimialueeseen vartijan, järjestyksenvalvojan tai turvasuojaajan kotikunta kuuluu*, voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartijaa, järjestyksenvalvojaa tai turvasuojaajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

105 §

Turvallisuuspalvelurikkomus

Turvallisuuspalvelurikkomuksesta tuomi-
taan myös:

1) se, joka laiminlyö 8 §:n 2 momentissa tai 33 §:n 2 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen säilyttämistä koskevan velvoitteen;

2) vastaava hoitaja, joka päättää ampumaseen, kaasusumuttimen ja teleskooppipatukan kantamisesta vastoin 18 §:n 1 ja 2 momentin, 19 §:n 1 momentin tai 49 §:n säännöksiä tai koiran mukana pitämisestä vastoin 21 §:n säännöksiä;

3) se, joka toimii voimankäyttökouluttajana ilman voimassa olevaa 54 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa tai ase-kouluttajana ilman voimassa olevaa 56 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa; sekä

4) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostutkintaa suorittava tullimies, joka 106 §:n vastaisesti osallistuu turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan tai toimii turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavana hoitajana.

peruuttamisesta on ilmoitettava heti poliisilaitokselle. Päätös, jolla vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisilaitos voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartijaa, järjestyksenvalvojaa tai turvasuojaajaa epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttamiseen

105 §

Turvallisuuspalvelurikkomus

Turvallisuuspalvelurikkomuksesta tuomi-
taan myös:

1) se, joka laiminlyö 8 §:n 2 momentissa tai 33 §:n 2 momentissa säädetyn tapahtumailmoituksen säilyttämistä koskevan velvoitteen;

2) vastaava hoitaja, joka päättää voimankäyttövälineiden kantamisesta vastoin 18 §:n, 19 §:n 1 momentin tai 49 §:n säännöksiä tai koiran mukana pitämisestä vastoin 21 §:n säännöksiä;

3) se, joka toimii voimankäyttökouluttajana ilman voimassa olevaa 54 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa tai ase-kouluttajana ilman voimassa olevaa 56 §:n mukaista hyväksyntää mainitussa pykälässä tarkoitettussa koulutuksessa; sekä

4) poliisimies, rajavartiomies taikka tullivalvontaa tai tullirikostutkintaa suorittava tullimies, joka 106 §:n vastaisesti osallistuu turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan toimintaan tai toimii turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavana hoitajana.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

107 §

107 §

*Ulkomaiset pätevyystodistukset**Ulkomaiset pätevyystodistukset*

Poliisihallitus tai poliisilaitos voi luvan myöntämisen taikka hyväksymisen yhteydessä päättää, että 10 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 18 §:n 2 ja 4 momentissa, 21 §:n 1 momentissa, 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa, 35 §:n 1 momentissa, 49 §:n 2 ja 3 momentissa, 51 §:n 1 momentissa, 54 §:n 1 momentissa, 56 §:n 1 momentissa, 58 §:n 1 momentissa, 61 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 ja 2 momentissa, 77 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa myös ulkomailla annettulla pätevyystodistuksella tai vastaavalla asiakirjalla. Vaatimusten täyttymiseen liittyvään menettelyyn sovelletaan ammattipätevyuden tunnustamisesta annettua lakia (1093/2007).

Poliisihallitus tai poliisilaitos voi luvan myöntämisen taikka hyväksymisen yhteydessä päättää, että 10 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 18 §:n 2 ja 4 momentissa, 21 §:n 1 momentissa, 27 §:ssä, 28 §:n 4 momentissa, 35 §:n 1 momentissa, 49 §:n 2 ja 3 momentissa, 51 §:n 1 momentissa, 54 §:n 1 momentissa, 56 §:n 1 momentissa, 58 §:n 1 momentissa, 61 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 ja 2 momentissa, 77 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen voidaan osoittaa myös ulkomailla annettulla pätevyystodistuksella tai vastaavalla asiakirjalla. Vaatimusten täyttymiseen liittyvään menettelyyn sovelletaan ammattipätevyuden tunnustamisesta annettua lakia (1384/2015).

111 §

111 §

*Tarkemmat säännökset**Tarkemmat säännökset*

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) vastaavan hoitajan ja vartijan koulutuksen sisällöstä ja koulutuksen järjestäjästä;
- 2) voimankäytön kouluttajakoulutuksesta sekä asekouluttaja- ja kertauskoulutuksesta;
- 3) järjestyksenvalvojakoulutuksen ja järjestyksenvalvojakouluttajakoulutuksen järjestämisestä sekä koulutuksen sisällöstä, toteuttamisesta ja koulutukseen sisältyvien opetusaiheiden hyväksi lukemisesta;
- 4) vartijan asun merkeistä ja teksteistä sekä järjestyksenvalvojan tunnuksesta ja sen käyttämisestä;
- 5) vartijan ja järjestyksenvalvojan voimankäyttövälineiden ominaisuuksista ja niiden kantamisesta sekä 18 §:n 2 ja 4 momentissa ja 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja koulutuksista ja niiden järjestäjästä;
- 6) 42 §:n 2 momentissa tarkoitettun kiin-

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) vastaavan hoitajan ja vartijan koulutuksesta;
- 2) voimankäytön kouluttajakoulutuksesta sekä asekouluttaja- ja kertauskoulutuksesta;
- 3) järjestyksenvalvojakoulutuksesta ja järjestyksenvalvojakouluttajan koulutuksesta;
- 4) vartijan asun merkeistä ja teksteistä sekä järjestyksenvalvojan tunnuksesta ja sen käyttämisestä;
- 5) vartijan ja järjestyksenvalvojan voimankäyttövälineiden ominaisuuksista ja niiden kantamisesta sekä 18 §:n 2 ja 4 momentissa ja 49 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja koulutuksista;
- 6) 42 §:n 2 momentissa tarkoitettun kiin-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

niotetun säilöissäpidosta;

7) 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamisesta sekä haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta;

8) 52 §:n 2 momentissa tarkoitetun järjestyksenvalvojan asun merkeistä ja teksteistä; sekä

9) 109 §:ssä mainitussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitettujen rajat ylittäviä eurokuljetuksia suorittavan arvokuljetusten turvahenkilöstön ammatillisesta peruskoulutuksesta.

Poliisihallitus vahvistaa tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden sekä vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin ja turvasuojaajakortin kaavan sekä järjestyksenvalvojakoulutuksessa käytettävän koulutusaineiston. Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa vartioimis- ja järjestyksenvalvojatehtävissä käytettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset.

114 §

Turvallisuusalan elinkeinolupaa koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana vartioimisliikeluvan haltijaan sovelletaan tämän lain 6 ja 7 luvun säännöksiä.

niotetun säilöissäpidosta;

7) 46 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamisesta sekä haltuun otettujen esineiden ja aineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta;

8) 52 §:n 2 momentissa tarkoitetun järjestyksenvalvojan asun merkeistä ja teksteistä; sekä

9) 109 §:ssä mainitussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitettujen rajat ylittäviä eurokuljetuksia suorittavan arvokuljetusten turvahenkilöstön ammatillisesta peruskoulutuksesta.

Poliisihallitus vahvistaa tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden sekä vartijakortin, järjestyksenvalvojakortin ja turvasuojaajakortin kaavan sekä järjestyksenvalvojakoulutuksessa käytettävän koulutusaineiston. *Poliisihallitus antaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa sisäministeriön asetuksissa säädettyä tarkempia määräyksiä vartijan ja järjestyksenvalvojan koulutusten, voimankäyttövälineiden käyttäjä- ja kertauskoulutusten sekä voimankäyttö-, ase- ja järjestyksenvalvojakouluttajien koulutusten opetusaiheista, opetussisällöistä sekä tuntijakaumasta.* Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa vartioimis- ja järjestyksenvalvojatehtävissä käytettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset.

114 §

Turvallisuusalan elinkeinolupaa koskevat siirtymäsäännökset

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana vartioimisliikeluvan haltijaan sovelletaan tämän lain *turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijaa* koskevia säännöksiä. *Ennen lain voimaantuloa laadittuja kumotun yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettuja tapahtumailmoituksia säilytetään viiden vuoden ajan niiden laatimispäivästä, jonka jälkeen ne on hävitettävä.*

Turvasuojaustoiminnan harjoittaja saa ennen 5 momentissa tarkoitettua luvan myöntä-

HE 42/2016 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mistä teettää hyväksymistä edellyttäviä turvasuojaustehtäviä vain sellaisella palveluksessaan olevalla, jonka hyväksyminen turvasuojaajaksi on voimassa. Turvasuojauksitoiminnan harjoittajan rangaistusvastuuseen sovelletaan tällöin 105 §:n 1 momentin 5 kohtaa.

115 §

Muut siirtymäsäännökset

115 §

Muut siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa järjestyslain (612/2003) 22 §:n nojalla annettu lupa järjestyksenvalvojen asettamiseen on ehtoiheen ja rajoituksineen voimassa luvan voimassaoloajan. Järjestyksenvalvojen asettamiseen liittyvää lupaa koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Vartija tai järjestyksenvalvoja voi pitää mukanaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten vaatimukset täyttävää koiraa kahden vuoden ajan aiemmin voimassa olleiden säännösten mukaisen tottelevaisuustarkastuksen suorittamisesta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*